

ĽUBEĽSKÉ NOVINY

Číslo: 2.

NOVEMBER 2011

Ročník: 6.

V tomto čísle nájdete:

NA MARGO - o veciach verejných

Aký bol a je život vo fit-klube Ľubelňa

EnviroĽUBEĽA

Dvojnásobné vyznamenanie pre MUDr. Hrbčovú

NAŠE ZDRAVIE: Zubný kaz je najrozšírenejšie civilizačné ochorenie

Udalosti nedávno minulé

Vážení spoluobčania,
relatívne rýchlo ubehli letné mesiace a ani sme sa nenazdali nachádzame sa v poslednom štvrtroku kalendárneho roku. Verím, že to nebolo len obdobie naplnené pracovnými povinnosťami, ale pre mnohých z Vás aj časom na oddych, relax, načerpanie nových síl pre nasledujúce obdobie.

V spolupráci so spoločenskými organizáciami, spolkami, združeniami, ale najmä aktívnymi spoluobčanmi snažili sme sa aj my spríjemniť letné dni množstvom spoločenských, kultúrnych a športových podujatí. Za spoluprácu patrí všetkým úprimná vďaka.

Z tém, ktoré boli predmetom na posledných zasadnutiach obecného zastupiteľstva chcem spomenúť prejednanie investičných akcií z hľadiska finančných možností obce, kde bolo schválené riešenie parkovacích plôch pri Poštovom úrade Ľubelňa a posúdenie možností výstavby nájomných bytov. K riešeniu parkovacích plôch pri poštovom úrade nás núti kritická situácia, ktorá v danom priestore postupne vznikala v náväznosti na existenciu poskytovaných služieb v danom priestore, množstvo budov spoločenského charakteru (pošta, obchod, pekáreň, kostol, ZŠ s MŠ) a v tejto súvislosti množstvo áut a pohybujuúcich sa ľudí v danom priestore.

Znovu sa objavila téma výstavby nájomných bytov. Limitujúcim faktorom pre takúto výstavbu je existencia obecného pozemku vhodného na výstavbu a samozrejme v nepodstatnom rade aj konkrétny záujem o takéto byty. Jediný obecný pozemok prichádzajúci do úvahy je pri ihrisku. Dvomi firmami sme zadali spracovanie vizualizácie vhodnosti stavby v danom priestore, po posúdení predložených možností a vlastne vhodnosti daného priestoru na výstavbu zvolíme ďalšie postupy.

Chcem zdôrazniť, že stále platí to, čo sme povedali pri schvaľovaní rozpočtu na rok 2011 a o čom sme písali aj v poslednom čísle Ľubel'ských novín. Zabezpečiť financie na chod obce, prevádzku, nejnevýhnutnejšiu údržbu, uhradenie dlžôb firmám za prácu v predchádzajúcom roku. Len veľmi malá čiastka zostáva na rozvojové programy obce.

Budem sa opakovať keď spomeniem, že je spracovaných viacero projektov takéhoto charakteru („Revitalizácia námestia – centrum obce“, „Rekonštrukcia, zateplenie a výmena vykurovacieho systému v KD“, „Viacúčelové ihrisko“, „Projekt čistička a kanalizácia odpadových vôd- v stupni Územné konanie“). Ich realizácia záleží od toho, akým smerom a za akých podmienok sa bude uberať pomoc z Európskych fondov.

Chcem však pripomenúť, že spolufinancovanie projektov zo strany obcí najmenej vo výške 5% z dosiahnutých nákladov, z hľadiska rozpočtu obcí nie je zanedbateľné. Spolufinancovanie viac projektov naraz si môže dovoliť veľká obec, alebo tie, u ktorých podielové dane z fyzických osôb tvoria netvorí hlavný príjem, ale v ich katastri sa nachádzajú napr. skládky tuhého komunálneho odpadu, veľké kompostovacie, z ktorých plynú podstatné príjmy do obecných pokladníc. Tým je daná aj odpoveď na otázku, koľko a akých rozvojových programov si tá ktorá obec môže dovoliť a pritom sa nedostať do nútenej správy.

Narastanie hospodárskej krízy sa v podmienkach obcí prejavuje cez znižovanie podielových daní fyzických osôb. Pre najbližšie roky z hľadiska štátneho rozpočtu je návrh tzv. mix daní, čím by sa malo znovu ukrojiť z množstva financií pre samosprávy. No a čím vyrovnať chýbajúce peniaze nevyhnutné pre život a existenciu obce? Zvýšením dane z nehnuteľností a iných poplatkov pre občanov. To nie je náš návrh, ale návrh tých, ktorí pripravujú štátny rozpočet.

Niekoľkými slovami k ďalším aktuálnym problémom v obci. Zrušili sme vývoz komunálneho odpadu vlastnými prostriedkami. Predovšetkým z hľadiska finančného začína byť pre nás výhodnejšie likvidovať komunálny odpad inou firmou, ktorá sa takejto činnosti venuje profesionálne a jej mechanizmy sú výkonnejšie. Technický stav nášho vozidla na vývoz odpadu je taký, že náklady spojené s jeho údržbou by už len narastali a pre budúce obdobie problémy s ním by sa len zväčšovali.

Trápi nás stav miestnych komunikácií, na ktorých sa v tomto roku robili výpravy len po poruchách obecného vodovodu. Predpokladáme ich väčšiu údržbu v roku 2012. pokr. na str. 2 >>

Citlivou otázkou je voda na cintoríne. Súčasný stav je dočasným riešením. Máme snahu, aby sa problém pre budúcnosť riešil k spokojnosti občanov. Taktiež nie sme spokojní s technickým stavom obecného rozhlasu, ktorý by si žiadal podstatnú rekonštrukciu.

Vo svojom úvodníku som sa snažil dotknúť tých najpodstatnejších tém. Samozrejme sú ďalšie problémy, ktoré v obci sú. Dovolím si povedať, že obecné zastupiteľstvo k ich riešeniu pristupuje zodpovedne a v rámci svojich možností sa ich snaží riešiť.

Leto ukázalo, že okrem volených zástupcov máme v obci množstvo schopných a aktívnych občanov ochotných prispieť k rozvoju spoločenského života v obci.

Všetkým za to patrí naša úprimná vďaka.

Váš

PhDr. Milan Kubík
starosta

NA MARGO - O veciach verejných...

Samospráva na lopate takzvaného daňového mixu

V utorok 18.10. som si so záujmom pozrel zasadnutie Národnej rady SR, ktoré síce nebolo tak sledované, ako zasadnutie týkajúce sa eurovalu, ale o to možno dôležitejšie a zaujímavejšie pre ľudí, pretože sa nás bytostne dotýka - samospráva. Jedným z bodov programu zasadnutia bol aj návrh zákona ohľadom spôsobu financovania samosprávy z podielových daní, alebo ako to navrhovatelia zo súčasnej dožívajúcej vládnej koalície nazývajú - daňový mix. S návrhom z dielne ministra financií Ivana Mikloša, podľa ktorého má príjmy z podielových daní nahradiť daňový mix, od začiatku obce a mestá nesúhlasia.

O čo vlastne ide? Jedná sa o zásadný zásah do financovania miest a obcí, dovolím si povedať, že v istom smere pre malé obce aj likvidačný. Ako povedal predseda ZMOS a primátor Nitry Jozef Dvonč, že „navrhovaný spôsob poškodí samosprávu, najmä menšie obce a mestá, pretože ich príjmy z mixu podielových daní v roku 2012, ktoré majú byť zakotvené v štátnom rozpočte, majú byť nižšie o 240 mil. eur v porovnaní s príjmami, ktoré by samospráva získala podľa súčasného financovania z jednej centrálnej dane fyzických osôb.“ Už teraz všade chýbajú financie a človek to cíti na každom kroku. Nielen vo svete, Európe, ale aj na Slovensku sú obrovské problémy, rôzneho charakteru - lekári dávajú výpovede, začínajú protestovať učitelia, dôchodcovia doslova prežívajú z mesiaca na mesiac, vlastne, nepoznám oblasť kde by vládla spokojnosť. Štát nemá prostriedky na základné funkcie a fungovanie jednotlivých oblastí a tak hľadá spôsob ako ušetriť, resp. nájsť prostriedky, napríklad zatažením samospráv. Pýtam sa, prečo je súčasný stav financovania samospráv nevhodný, pri ktorom bol garantovaný obciam príjem z výnosu daní fyzických osôb a ktorý nám umožňoval aj rozvoj? Hoci nie prvotriedny, ale s využitím eurofondov a dotácií mnohé obce zrekonštruovali svoje školy, kultúrne domy, skrášlili priestory obce a podobne. Znížiť plánovaný deficit financií však súčasná vláda plánuje aj zmenou už spomínaného financovania s prechodom na daňový mix. A ako sa to dotkne radového občana a samosprávy? Mestá a obce dostanú o približne dvesto miliónov eur menej ako keby bol použitý súčasný stav financovania. A ako má samospráva doplniť chýbajúce financie? Odpoveď jednoduchá, zvýšením miestnych daní a poplatkov, napríklad daňami z nehnuteľností, daňou za psa a podobne. A pritom môže byť riešenie aj iné, napríklad ako to navrhol poslanec NR SR Rafael Rafaj, ktorý navrhuje ministrovi financií, aby zdroje do štátneho rozpočtu získal tvrďšími rokovaniami s Deutsche Telecomom - nemeckým štátnym majoritným vlastníkom Slovak Telecomu, ktorý Slovenskej republike opakovane odmieta vyplatiť dividendy v plnej výške 258 miliónov eur.

Obce šetria od začiatku krízy a dúfajú, že tento priam likvidačný zákon nebude v NR SR prijatý. Neistá situácia po páde vlády dáva nádej obciam a mestám, že vládou schválený nový systém financovania samospráv parlamentom neprejde. Pretože takto nastavené financovanie samospráv by zapríčinilo, že by prostriedky nepostačovali ani na chod úradov, nie to ešte na rozvoj obcí, pokiaľ by niektoré neskončili v nútenej správe.

Ing. Erik Gemzický, PhD.
zástupca starostu obce

V stave príprav je aj Všeobecne záväzné nariadenie o vytváraní podmienok kvalitného životného prostredia a o verejnom poriadku. V nasledujúcich riadkoch Vám prinášame koncept na pripomienkovanie a doplnenie. Svoje postrehy, námety a pripomienky posielajte e-mailom na obeclubela@imafex.sk alebo sa obráťte priamo na predsedu Komisie poriadkovej Bc. Petra Slavkovského.

Návrh VZN o vytváraní podmienok kvalitného životného prostredia a o verejnom poriadku:

- určiť v pojmoch, čo je to verejné priestranstvo
- objekty občianskeho vybavenia /služby, obchody.../
- alkoholické nápoje / kde sa môžu podávať a za akých podmienok/
- čistota životného prostredia

pokr. na strane 10 >>

Enviro L'UBEL' A

Problematikou dnešnej doby sa jednoznačne stáva téma odpadov. Ako správne zaobchádzať s odpadmi? Aký význam má recyklácia? A podobné otázky kolujú v hlavách mnohých ľudí. My sa v našom článku pokúsime aspoň čiastočne zodpovedať na spomínané otázky. Nakoľko však ide o dosť veľký problém, s ktorým si lámu hlavy, nie len politici ale aj mnohí vzdelanci, tak my vám ho priblížime v rámci našich možností. Začneme však od konca.

Aký význam má recyklácia a je práve recyklácia správny spôsob ako zaobchádzať s odpadmi?

Už v prírode môžeme pozorovať rôzne kolobehy či reťazce, napr. kolobeh vody, kolobeh života či potravinové reťazce. Spája ich istá forma- ňou je kruh. V prírode všetko funguje, respektíve fungovalo, dokonale, pretože všetko, čo príroda vyprodukuje, dokáže aj sama rozložiť. Smrť je prirodzenou súčasťou prírody, lebo dáva možnosti novému životu a tým sa kruh- cyklus uzatvára.

Príchodom človeka a jeho činností nastala zmena. Ľudia vytvárajú sami materiály, ktoré príroda nie je schopná rozložiť. Sú nimi plasty, sklo, alebo iné „chemikálie“. Teda príroda sa nedokáže vysporiadať s produktmi, ktoré sú dielom človeka. Vystáva tu základná povinnosť každého z nás, aby sme so zodpovednosťou pristupovali k problémom, ktoré sme sami, ako ľudstvo, spôsobili. Pretože každý z nás produkuje haldu odpadu, ktoré príroda jednoducho nemôže spracovať, lebo ich ani sama nevytvorila.

Určite všetci vieme že každá úžitková vec časom zostarne, opotrebuje sa, či zničí používaním. Vtedy ju vyhodíme- prečo však máme recyklovať a nie jednoducho vyhodiť do „normálneho“ koša, tak ako sme boli zvyknutí? V poslednom čase všetky média omieľajú dookola pojmy ako recyklácia či separácia bez potrebného vysvetlenia. A teda nemáme ako vedieť, že to, čo nám je ponúkané naozaj pomáha a nie len zbytočné pridávanie práce beztak upracovaným ľuďom. **Separácia znamená triedenie. Pojem recyklácia- sa skladá z dvoch slov re- znovu, opäť a cyklus- kruh, reťazec.** Nie sú to totožné slová! A až teraz, keď už sme oboznámení s významom problematických termínov, si môžeme vysvetliť prečo sa máme správať tak, ako nám radia všetci z obrazoviek.

Opäť otázka prečo? Tak ako sme na začiatku povedali, v prírode zo všetkého čo zanikne vznikne nový život. Podobne je to aj pre odpadoch, dnes je ľudstvo natoľko vyspelé, že skoro všetko, čo sme kedysi len bezducho zahadzovali dnes už dokážeme znovu a znovu využiť. Príroda si teda s našimi činmi nedokáže poradiť tak jej musíme pomôcť.

Možno si poviete, že čo je zlé na skládkach odpadov- smetiskách? **Treba si však uvedomiť, že uskladniť odpad na určitý čas nie je riešenie.** Môžeme to prirovnať k špinavému oblečeniu, ktoré presúvame po dome bez toho aby sme sa oň starali alebo ho prali a stále si kupovali nové. Výsledok bude taký, že sa z malej kôpky sa vám postupne stane halda, ktorú nebudete môcť odprať svojimi silami. Rovnako to platí aj pre ukladanie odpadov na morské dno. Áno, biologický- prírodný materiál sa rozpadne po par mesiacoch prinajhoršom rokoch. No čo sa týka plastov, keramiky, či skla proces rozpadu môže trvať aj tisíce rokov. Spaľovne sú taktiež dočasným riešením, jednak, že z odpadov „efektívne“ spáliť môžete len plasty a papier, ale stopa, ktorú spaľovanie necháva na ovzduší je veľmi rozsiahlou. To že my dýchame „čistý“ vzduch nemusí byť samozrejmosť aj pre generácie v budúcnosti.

Teda ako máme zaobchádzať z odpadmi?

Biologický odpad- na zvyšky pokrmov, tráva, listy, konáre a podobné, by sme mali mať po novom kompostovisko, po starom hnojisko. Je to jednoduché- to čo pochádza z prírody s tým si príroda skôr či neskôr sama poradí.

Sklo- Separovať (triediť) od ostatného odpadu vyhadzovať do nádoby- kontajnera s označením na sklo. Jeho farba býva štandardne zelená.

Papier- podobne ako u skla, triediť a nádoba na papier je vyznačená modrou farbou.

Plast- pre tento druh odpadov je vyhradený žltý kontajner a opäť platí, separovať, separovať, a ešte raz separovať.

Kovy (železo, meď, hliník)- Zberne tento druh odpadu vykupujú, ale okrem nich ho vykupujú aj rómsky spoluobčania, ktorý ho tak či tak zanesú do zberne.

Komunálny odpad- respektíve to, čo zostane, keď všetko vytriedime. Až to hádžeme do „koša“- popolnice, ktorú máme pred domom.

Batérie, akumulátory- je povinnosť ich odhadzovať, poprípade odovzdávať, len do určených nádob, vzhľadom na to, ako príliš sú nebezpečné pre životné prostredie.

Prečo tak zložito máme pristupovať takému množstvu odpadov. Triedenie je predsa len práca pre nás na viac. Žiaľ áno, ale je potrebné aby tento proces triedenia- separácie odpadov začal už v rodinách, ktoré musia najviac dbať o životné prostredie a o to, aby ich vnúčatá žili minimálne v takom svete v akom im ho my zanecháme, nie v horšom.

No priblížme si čo sa stane s odpadom, ktorý my vytriedime. Ten z „popolnic“ putuje na linku, kde sa ešte raz pretriedi a všetko, čo je vhodné na opätovné spracovanie postupuje ďalej. Vytriedený odpad sa primiešava v určitom štádiu do výroby nových produktov (jednotlivé procesy sú tak odlišné a komplikované, že nie je priestor ich tu opisovať) a my ho môžeme využiť opätovne znova a znova. **Celý tento proces znovu využívania odpadov nazývame recyklácia.** Samozrejme nutnosť separovania je na nás. Pretože sme to my kto prichádza do kontaktu s finálnym odpadom a slovami: „Veď sa s tým aj tak nič nerobí!“ sa ešte nezbavíme zodpovednosti a povinnosti chrániť našu planétu. Sme to práve my, kto čo i len jednou „smetou“ vyhodenu do správneho kontajnera čistí našu Zem od zbytočného odpadu.

Na záver by sme chceli poznamenať, že z možných riešení nám separácia a následná recyklácia odpadu vychádza ako jednoznačne najlepší spôsob ako zaobchádzať s odpadmi. Nakoľko dodnes ešte nebol prekonaný inou metódou správania sa k odpadom (okrem vystreľovania do vesmíru, no tento spôsob je dosť nákladný). My vás nebudeme žiadať ani prosiť, lebo je na každom z vás, aby sa sám rozhodol, či sa chce podieľať na udržaní prírodného dedičstva aj pre našich potomkov, alebo ešte pridá svojím dielom k beztak ťažkej situácii v ktorej sa príroda nachádza. Preto opäť pripomínam heslo: **Separovať, separovať a ešte raz separovať!**

Futbal očami tajomníka futbalového klubu

Už niekoľko krát sme v novinách písali o tom, čo nového vo futbalovom klube. Nebude to inakšie ani tento krát. Malá výnimka však predsa len bude rozhovor som si dohodla s Jozefom Urbanom, ktorý vo výbor TJ plní funkciu tajomníka. V mojom rozhodnutí netreba hľadať nič zvláštne. Chcela som len získať aj iný pohľad na situáciu v klube, ako je predseda. Mimochodom pán Adam Šimo bol vždy ochotný prispieť rozhovorom do našich novín.

Gratulujeme , aj keď o niečo neskôr k postupu klubu do I. triedy. Ako prežívate v klube tento váš úspech?

Pravdu?

No samozrejme.

Myslím si hráči, ale aj výbor dosiahli úspech. Chýba mi však nejaká eufória a radosť fanúšikov z toho čo sme spolu s hráčmi dosiahli. Vo výbore pracujem 4 roky. Ak si niekto myslí, že to robíme preto, že sa chceme zviditeľniť, že to robíme pre nejaké zisťné dôvody tak je na veľkom omyle. Mať funkciu, pôsobiť ako hráč to sa nedá robiť s tým vedomím, že mi to prinesie nejaký spoločenský úspech. Toto robí človek s vedomím, že sme - na myslí mám celý výbor, zodpovední každú nedeľu a sobotu, že treba zabezpečiť financie, hráčov, trénerov, priestory a podmienky na tréning, občerstvenie, rozhodcov.

Ktorí ľudia sú v súčasnosti takou hybnou pákou klubu, alebo kto je vo výbore TJ?

Predseda je Adam Šimo, pokladník Vlado Škvarka, tajomník som ja a ešte je tam Miloš Gejdoš a Branko Kubík.

Financovať v súčasnosti niečo takéto nie je lacná záležitosť. Ako sa vám darí riešiť ekonomickú stránku klubu?

Je dobrá spolupráca s obecným úradom, starosta sa zaujíma o dianie vo futbale a pomôže ako sa dá. Ďalšie financie sme získali od sponzorov OZO, a Farmavet. Najlepšie nám pomohli financie z 2% dane. Všetka česť predsedovi Adamovi, že v tejto oblasti vynaložil veľké úsilie, ale aj ostatní členovia z výboru v tejto oblasti urobili, čo sa dalo a námaha nebola zbytočná. Tieto financie poslúžili na pokrytie výdavkov jarných a jesenných kôl. V budúcom roku, by sme chceli kúpiť nové lopty a nové dresy žiakom.

Kolko vás stojí jeden zápas , čo všetko treba na zápas pripraviť, zaplatiť? Vieš neraz som počula z tribúny, že vyberať leuro je priveľa.

No najprv k vstupnému. Stojím si za týmto vstupným pri dnešných nákladoch, ktoré sú. Veď niekto sa vôbec nezamyslí nad tým, že za jedno pivo dá 90 centov a nikto sa nikde nestážuje.

A tu sú konkrétne výdavky na zápas 130 euro nás stoja traja rozhodcovia a delegát plus poplatky do sociálnej poisťovne, doprava 20 euro, občerstvenie 25 - 30 euro, nerátam obvazy, obstreky, pranie dresov. Približne je to 200 euro jeden zápas.

A to máme ešte zápasy žiakov i keď sú o niečo lacnejšie. A vybraté vstupné sa pohybuje okolo 80 euro raz sme mali 110 euro.

No dobre od financií sa podme venovať mužstvu. Kto ich trénuje, koľko hráčov je domácich, koľkí sú na hostovaní?

Hlavný tréner mužstva je Alino Švec, pomocný tréner je Branko Kubík. Domácich hráčov je 8, na hostovaní máme 6. Dvaja sú z Dúbravy, dvaja zo Svätého Kríža jeden hráč je z Komjatnej a jeden z Černovej.

V poslednej dobe ste mali problémy s brankármi obaja sa zranili, ako to idete riešiť?

Je to tak, brankár je jeden z kľúčových hráčov. Máme smolu obaja brankári a veľmi dobrí brankári sa nám zranili, zatiaľ to budeme riešiť Tomášom Húlekom. Zranenie Michala Mráza však nie je vážne a čoskoro by mal nastúpiť.

Ako je to so žiackym družstvom?

Začína sa im už aj dariť. Trénuje ich Vlado Tholt a Vlado Hric, zaregistrovaných máme 32 žiakov.

Netreba zabudnúť, že futbal hrávajú aj starí páni, zápasy organizuje Jano Bubniak.

A kde sú dorastenci?

Deväť hráčov máme na hostovaní na jeden rok do 31. 12. 2012, okrem jedného hráča Filipa Martinku, ktorému končí hostovanie 31. 12. 2011. Samozrejme, že v budúcnosti s nimi rátame do zostavy.

Ľudí zaujíma, ako je to s budovou?

Budova je v majetku obecného úradu, TJ budovu spravuje. A byt, ktorý je v budove sa prenajíma a nájomca bytu sa stará o čistotu priestorov v budove a perie dresy.

Niečo na záver?

Možno asi len toľko, že si asi nikto neuvedomuje, koľko voľného času, práce si vyžaduje takáto činnosť. Chcel by som poďakovať všetkým tým ktorí venujú svoj voľný čas futbalu .

Ďakujem za rozhovor.

Na záver mi nedá sa spýtať? Zaslúžia si hráči, funkcionári od nás fanúšikov z tribún toľko pomenovaní, nie moc lichotivých????????? Alebo to k futbalu jednoducho patrí??

-rozhovor pripravila Mgr. J. Mlynarčíková-

Aký bol a je život vo Fit - klube Ľubela

Nie každý má informácie o tom, že v našej obci už niekoľko rokov existuje takýto klub.

Keď sme sa zaoberali myšlienkou vytvoriť podmienky na cvičenie, alebo lepšie povedané posilňovanie - písal sa rok 1994. Pri zrode myšlienky stáli v tomto období Ľuboš Kandra, Jozef Mlynarčík, Mojmir Magerčiak, Ľubo Oško, Jozef Kurajda. Prvou veľkou neznámou bolo, ktoré priestory by boli najvhodnejšie na posilňovanie. Niekoľko rokov sa síce zanietenci posilňovania stretávali v priestoroch telocvične ZŠ v Ľubeli, no priestory už prestali vyhovovať predstavám.

Druhou veľkou neznámou bolo odkiaľ získať financie na posilňovacie zariadenia, ktoré neboli a nie sú lacnou záležitosťou.

Prvý problém sa podarilo vyriešiť. Spomínaní chalani vstúpili do jednania so starostom obce Ľubela. Výsledkom niekoľkých stretnutí bolo, že boli vyčlenené priestory v bývalom Pekle / priestory pod obecným úradom/. Do priestorov sa presťahovali dve lavičky z telocvične zo ZŠ, ktoré boli zhotovená, ako sa povie doma na kolene.

No novovytvorené priestory si vyžadovali niečo viac. Boli potrebné financie na posilňovacie zariadenia a viac ľudí, ktorí by boli nápomocní pri realizovaní plánov. Najschodnejšou cestou bolo v tom období organizovať diskotéky a zo zisku z nich zaplniť prázdne priestory.

Nedá sa zabudnúť na to, s akou ochotou ľudia začali pomáhať v organizovaní. Začalo sa vytvárať zdravé jadro ľudí, ktorí začali spolu fungovať ako perfektná partia, ktorú tvorili okrem už spomínaných chlapcov aj Ľuboš Kandra, Otto Kandra, Rado Stanislav, Marianna Magerčiaková Denisa Jurigová - Stanislavová, Katka Budveselová - Feketíková, Jana Mlynarčíková. Spomínam hlavne tých, ktorí ako sa povie boli všade. Nikoho ani nenapadlo sa spýtať, čo za to, že pomôžem... čo keď prestanem cvičiť, čo ja budem mať z toho?.

Po niekoľko prebdených nociach sa konečne podarilo zaplniť priestory úplne novými posilňovacími strojmi. Oficiálne sa otvorili priestory pre verejnosť v januári 1996. V tomto období sa začalo, alebo skôr pokračovalo v cvičení aerobiku, ktoré bolo a je kombinované s posilňovaním.

V priestoroch sa vystriedalo za to obdobie nespočetné množstvo ľudí a vznikli nové, krásnych priateľstvá, ktoré trvajú po dnes. A čo viac si človek v súčasnej hektickej dobe môže priať? Ak má zdravie a dobrých priateľov, ľudí okolo seba?

A čo bude ďalej? Aj nás trápí táto otázka. Budeme vidieť čas ukáže, ako si mladší zanietenci posilňovania budú vážiť to, že prišli k niečomu len tak. Nechceme žiadne chválospevy len to, aby sa s tým čo dávame k dispozícii zaobchádzalo opatrne jedným slovom - ako so svojim.

-jm-

Ženy v rytme ZUMBY

...je názov akcie, ktorá sa konala v Ľubelskom kultúrnom dome v piatok 10. júna 2011 so začiatkom o 18.00 hod. Zaplnený tanečný parket, kde sa stretlo približne 60 žien a dievčat všetkých vekových kategórií, kopíroval pohyby v štýle zumbly troch cvičiteľov na pódiu.

Akciu, na ktorej sa zúčastnili ženy so záujmom o zumbu nielen z Ľubele, ale aj Dúbravy, Liptovských Kľačan, Liptovských Vlách a Bobrovca, otvoril Ing. Erik Gemzický, PhD., ktorý ju po celý večer moderátorsky sprevádzal. Úvodný vstup patrilo triu- Vierka Bubniaková, Erik Gemzický a Janko Durný, ktoré v nočných košeliach predviedlo humorne ladenú zumbu ako rannú rozcvičku. Po rozcvičke už nasledoval prvý blok zumbly, ktorú predcvičovala Gabriela Barkóciová- cvičiteľka z Dúbravy. Viac než hodinové cvičenie

vystriedala prestávka, počas ktorej si prítomní mohli nielen oddýchnuť, ale potešiť sa aj cenami z tomboly. Po prvej časti losovania tomboly nasledoval druhý blok zumbly pod cvičiteľskou taktovkou Ing. Róberta Szolnokiho- diplomovaného učiteľa tanca. Po jeho rôznorodých a zaujímavých choreografiách opäť nasledovala prestávka určená druhej časti losovania tomboly. Po odovzdaní poslednej tombolovej ceny výherkyni sa ženy opäť pripravili na plochu tanečného parketu, aby koncentrovali svoje sily na tretiu- záverečnú časť cvičenia zumbly pod vedením domácej cvičiteľky Vierky Bubniakovej. Približne o 21.30 hod. ukončili ženy cvičenie v rytme zumbly spoločnou fotografiou. Hlavnej organizátorke akcie a zároveň predsedníčke Únie žien Slovenska v Ľubeli- Vierke Bubniakovej adresovala svoje poďakovanie starostka obce Liptovské Kľačany- Vierka Tomčíková. Po trojhodinovom cvičení si ženy potrebovali doplniť nielen tekutiny, ale mohli si pochutnať aj na skvelých zeleninových a ovocných šalátoch.

Spokojnosť s podujatím prejavovali tak organizátori- členky výboru Únie žien Slovenska v Ľubeli a Miestneho spolku SČK v Liptovských Kľačanoch, ako aj všetky prítomné ženy, ktoré opúšťali priestory kultúrneho domu s nadšením a odhodlaním zúčastniť sa takéhoto podujatia aj v budúcnosti.

Motiváciou k zorganizovaniu uvedenej akcie bol pre Vierku Bubniakovú určite fakt, že sama sa venuje už nejaký čas predcvičovaniu zumbu pre ženy z Ľubele a z Liptovských Kľačan. V tejto súvislosti sme Vierku požiadali o krátky rozhovor.

Aká bola „tvoja cesta“ k zumbe? Čo bolo podnetom pre tvoje rozhodnutie cvičiť zumbu a viesť k nej dokonca aj iné ženy?

K zumbe ma približne pred 2,5 rokom priviedol článok v dámskom časopise, zaujalo ma netradičné rytmické cvičenie, ktoré je vlastne tancom v rytme latino. Dôvodov na cvičenie zumbu bolo viac- hlavným dôvodom bolo zdravie, moje sedavé zamestnanie, ktoré sa „podpísalo“ na bolestiach chrbtice, a preto som hľadala, ako tieto problémy odstrániť a znie to možno neuveriteľne, ale zumba mi ich skutočne pomohla odstrániť. Keďže viem, že s podobnými problémami zápasí väčšina žien, rozhodla som sa zumbu predcvičovať aj pre iné ženy.

Kde čerpáš nápady pre svoje tanečné zostavy, ktoré predcvičuješ? Absolvovala si nejaký špeciálny kurz?

Nápady čerpám z internetu, zakúpenej literatúry a DVD, prípadne na maratónoch, ktorých sa zúčastňujem. Žiadny špeciálny kurz nemám.

V čom vidíš pozitívne účinky zumbu pre tých, ktorí sa jej venujú? Vlastne prečo a komu by si ju odporučila?

Zumba je zdrojom energie a relaxu, kto sa jej pravidelne venuje, účinok sa určite odrazí aj na jeho postave. Odporučila by som ju všetkým vekovým kategóriám, počnúc deťmi, ktoré majú neustále málo pohybu a rytmická hudba im rozohrá žilky, až po staršie ročníky, pre ktoré je zumba vhodná pre svoju nenáročnosť. Cvičenie sa dá prispôsobiť každej vekovej kategórii.

Čo by si odkázala záujemcom o zumbu? Kedy a kde sa zumba cvičí?

Záujemcovia o zumbu sa k nám môžu pridať každý pondelok a stredu od 18,00 do 19,00 hod.

v kultúrnom dome v Ľubeli. Od 1.11.2011 sa cvičenie zumbu presúva do priestorov telocvične ZŠ s MŠ v Ľubeli. Na všetkých sa veľmi teším- vymeňte papuče za botasky a prídte si zacvičiť v rytme zumbu! Tiež pripravujeme Mikulášsky maratón zumbu, na ktorý všetkých srdečne pozývam!

Tiež pripravujeme Mikulášsky maratón zumbu, na ktorý všetkých srdečne pozývam!

-pripravila PhDr. Bc. M. Magerčiaková, PhD.-

Kríže dostali novú podobu

Našej pozornosti určite neušla skutočnosť, že kríže umiestnené v našej obci dostali novú- krajšiu podobu. Veľké poďakovanie patrí rodine Vladimíra Kubíka a rodine Stanislava Obrčiana, ktorí si rekonštrukciu krížov vzali za svoje a na vlastné náklady ju aj zrealizovali. Aj takýmto spôsobom dávame najavo nielen svoju vieru, ale aj vzťah ku kultúrnemu dedičstvu našich predkov. Obidva zrenovované kríže boli na územie našej obce prinesené údajne v roku 1904 slovenskými baníkmi pôsobiacimi v Maďarsku, ktorí prežili banské nešťastie a práve prostredníctvom krížov chceli vyjadriť svoju vďaku za zachránené životy.

-mm-

NAŠE ZDRAVIE

Zubný kaz je najrozšírenejšie civilizačné ochorenie

Zubný kaz je ochorenie, ktoré postihuje viac než 92% obyvateľstva. Ide o zmäknutie zubnej skloviny i zuboviny, pričom môže postihnúť aj mliečne zuby. Na postihnutom mieste sa zub zafarbí do hnedá.

V súčasnosti sa zubný kaz považuje za infekčné ochorenie a preto si vyžaduje zodpovedné uplatňovanie preventívnych aj liečebných postupov. Zubný kaz sa vyskytuje predovšetkým v oblastiach zubov, ktoré sa ťažko čistia (zubný krček, ryhy v žuvacích plochách zubu), kde sa usadzuje plak. Plak je takmer neviditeľná vrstva obsahujúca baktérie. Tieto baktérie premieňajú cukry na kyseliny, ktoré rozpúšťajú minerálne soli zo zubnej skloviny. Tento proces vedie časom ku vzniku bielych škvŕn a následne kazových dutín. Dôraz sa kladie na včasné zachytenie - zistenie a vyhodnotenie ochranných a rizikových faktorov z hľadiska vzniku kazu. Vyhľadávanie rizikových faktorov a stanovenie rizika vzniku zubného kazu nadobúda veľký význam najmä u

malých detí.

Zubný kaz u najmenších

Zubný kaz v rannom detstve je označovaný viacerými synonymami. V našej literatúre sa najčastejšie vyskytuje termín „medový kaz“, „kaz z dojčenskej fľaše“, „syndróm mnohopočetnej kazivosti“. Ide o závažné chronické infekčné ochorenie trvalých zubných tkanív, ktoré nepriaznivo ovplyvňuje kvalitu života dieťaťa. Na vzniku a vývoji tohto ochorenia sa výrazne podpisuje nedostatočná starostlivosť o dieťa či dokonca až zanedbávanie. Deti so zubným kazom v rannom detstve často konzumujú cukry v tekutinách, ktoré dostávajú z dojčenskej fľaše. Sladený čaj, ovocné šťavy, džúsy a aj náhrady materského mlieka obsahujú sacharózu, glukózu alebo fruktózu. Súčasťou ovocných nápojov sú aj kyseliny, ktoré pri častej konzumácii spôsobujú na povrchu skloviny erózie (trhliny, pukliny). Nebezpečenstvo zubného kazu v rannom detstve vzniká, ako dieťa dostáva dojčenskú fľašu so sladeným nápojom pre navodenie spánku. Sklovina dočasných zubov je v takomto prípade v blízkom kontakte so sladkou tekutinou. Počas spánku sa znižuje tvorba slín a tým nie je dostatočne omývaný povrch skloviny. Sliny omývajú povrch zubu a tým odplavujú zvyšky jedla a baktérie. U malých detí sa tvorí menšie množstvo slín a imunitný systém nie je dostatočne zrelý. Na vzniku zubného kazu v rannom detstve sa podieľa aj znížená tvorba slín v spánku, ktorú môže ovplyvniť aj podávanie niektorých liekov (antihistaminiká- lieky proti alergii) alebo dýchanie ústami. Zubným kazom sú ohrozené aj deti, ktoré používajú fľašu s nápojom počas celého dňa a nahrádzajú si tým cumel alebo dostávajú cumlík namočený do medu, prípadne cukru.

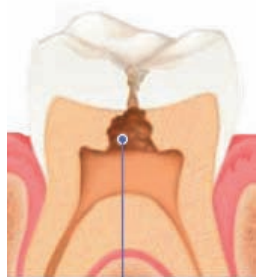

Skupiny detí najviac ohrozené vznikom zubného kazu:

- dieťa s celkovým ochorením- napr. vrodená srdcová chyba, astma, rázštep, poruchy metabolizmu vápnika, poruchy výživy,
- deti predčasne narodené a deti s nízkou pôrodnou hmotnosťou,
- deti mamičiek, ktoré majú vysoký výskyt kazivosti zubov,
- deti s prítomným zubným mikrobiálnym plakom, hypopláziami, hypomineralizáciou alebo demineralizáciou skloviny, deti so sfarbeným tvrdým zubným tkanivom,
- deti s poruchami spánku,
- deti, ktoré majú na noc dojčenskú fľašu so sladkým nápojom,
- deti s častým príjmom cukrov,
- detí z nižších sociálno-ekonomických vrstiev,
- deti matiek len so základným vzdelaním.

Stanovenie rizika vzniku zubného kazu a preventívne opatrenia

Súčasný pohľad na prevenciu sa zameriava na skoré stanovenie rizika vzniku zubného kazu a individuálne opatrenie. Stanoviť riziko zubného kazu sa odporúča už prenatálne u tehotných žien a u detí počas prvej návštevy v zubnej ordinácii vo veku 1 roku. Tehotnej žene s vysokým rizikom zubného kazu je vhodné odporučiť ošetrovanie zubného kazu a doplniť si antimikrobiálnu liečbu, ktorej úlohou je znížiť koncentráciu „škodlivých“ mikroorganizmov vo svojich slinách a zabrániť tak prenosu z dutiny ústnej matky do úst dieťaťa (oblizovanie cumlov, skúšanie teploty cez cumel na fľaške, oblizovanie lyžičky). Rodičia dieťaťa by mali zodpovedne vykonávať ústnu hygienu u dieťaťa (po prerezaní prvého zúbka aj zubnou kefkou a čistou vodou), dbať o správnu výživu, prevenciu úrazu a prevenciu vzniku ortodontických anomálií (chybného postavenia zúbkov).

Zubný kaz u väčších detí a dospelých

Príčinou vzniku zubného kazu u väčších detí a dospelých je kyslé prostredie v ústach. Pri konzumácii sladkostí za prítomnosti slín sa aktivujú baktérie a v ústach vznikajú kvasné kyseliny, čo môže spôsobiť vyplavovanie vápnika zo zubnej skloviny. Priebeh tohoto procesu sa zosilňuje baktériami, ktoré žijú v mäkkých povlakoch zubov, tzv. plakoch. Vznik zubného kazu však nespôsobuje výhradne iba konzumácia cukru, ale podieľajú sa na ňom aj iné faktory, napríklad nesprávna výživa, náklonnosť ku kazivosti zubov, nedostatočná hygiena ústnej dutiny a nedostatočné rozhryzenie potravy. Okrem toho významnú úlohu hrá aj tvar a postavenie zubov. Zapálené ďasná, hlboké choboty v ďasnách alebo odhalené krčky zubov poskytujú vhodnú plochu na vznik zubného kazu. Ďalším dôležitým faktorom je množstvo a konzistencia slín.

Príznaky zubného kazu

Zubný kaz- predovšetkým začiatočnom štádiu môže prebiehať bez akýchkoľvek príznakov. Neskôr sa môžu pridružiť tieto príznaky:

- trhliny v zubnej sklovine,
- hnedé sfarbenie zubnej skloviny,
- bolesti zuba,
- kývajúce sa zuby,
- bolesť pri konzumácii sladkého, teplého alebo studeného jedla či nápoja.

Zubný kaz sa môže cez susediace plochy preniesť na vedľajší zub. Ak dôjde k narušeniu skloviny, môžu baktérie prenikať do zuboviny a potom aj ďalej do zubnej drene, kde vyvolajú zápal, tzv. pulpitídu.

Kedy treba navštíviť lekára?

K zubnému lekárovi treba chodiť na preventívne prehliadky, a to aj vtedy, ak nemáme zubné kazy (alebo o nich nevieme). Lekár alebo dentálna hygienička odstráni zubné povlaky a ošetrí aj drobné defekty, ktoré zatiaľ nevyvolávajú bolesti a preto ich spravidla vôbec nevnímame.

Ako sa odstráni zubný kaz?

Tmavé miesta sa vyvrtajú, vyčistia a vyplnia zubnou výplňou. Ťažko poškodené zuby sa môžu opraviť aj náhradnou korunkou. Ak je však zub postihnutý vo veľkom rozsahu, nezostáva iné riešenie, ako zub vytrhnúť.

Je zubný kaz nebezpečný?

Menšie miesta postihnuté kazom, ak sa včas ošetrí, nie sú nebezpečné. Zapálené zuby sú bolestivé a môžu viesť aj k závažnejším poškodeniam zdravia. V žiadnom prípade teda nemožno zubné kazy podceňovať. Nezanedbateľné je aj estetické hľadisko zanedbaného chrupu.

Ako predchádzať zubnému kazu?

- Dôkladne čistite svoj chrup a jazyk najmenej 2x denne. Dbajte na správnu techniku čistenia zubov a dĺžku čistenia- aspoň 3 minúty.
- Svoju zubnú kefku si vymieňajte za novú najmenej každé 3 mesiace (pozor na výber vhodnej zubnej kefky!).
- Používajte aspoň raz denne dentálnu niť a medzizubnú kefku (vyčistenie medzizubných priestorov).
- Pravidelne navštevujte zubného lekára (deti majú nárok na bezplatnú preventívnu prehliadku 2x ročne, dospelí 1x ročne).
- Pravidelne absolvujte ošetrovanie chrupu u dentálnej hygieničky (1x ročne).
- Používajte výrobky ústnej hygieny, hlavne zubnú pastu s fluórom.
- Jedzte vyváženú stravu, obmedzte konzumáciu sladkých jedál a nápojov medzi hlavnými jedlami.

-mm-

Potravinová pomoc aj v našej obci

V rámci potravinovej pomoci cez Potravinovú banku Slovenska žiadosti predložilo a splnilo podmienky 117 občanov poberateľov dôchodkov a 19 poberateľov dávok v hmotnej núdzi z našej obce. Celkom bolo vydané pre našich občanov 2 720 kg hladkej múky a 2 720 kg cestovín.

Vykonávam stavebné práce rôzneho druhu:

napr. zámková dlažba,
omietky,
zateplovanie
a iné.

Miro Medveď
Ľubela
tel. č.: 0908 937 352

VLACHY 146, 032 13 LIPTOVSKÝ MIKULÁŠ

ING. MICHAL BIELENÝ
0948 500 206 BIELENYM@ZOZNAM.SK

Ponúkam nasledovné služby:

- vypracovanie projektovej dokumentácie pozemných stavieb pre stavebné povolenie ako aj pre realizáciu (rodinné domy, bytové domy, penzióny, rekonštrukcie stavieb, revitalizácia bytových domov, zateplenie stavieb, architektonické štúdie, ...)
- vypracovanie projektovej dokumentácie pozemných stavieb pre eurofondy
- inžiniersku činnosť
- vypracovanie projektových energetických hodnotení
- zabezpečenie realizácie stavby, vypracovanie rozpočtu, ...

Začíname zbierku ľubel'ských receptov

Redakcia Ľubel'ských novín sa obracia na všetky ženy z Ľubele, ktoré majú osvedčený recept na tradičné Ľubel'ské jedlo- polievky, hlavné jedlá, koláče, zákusky, kompóty a podobne, aby ho dali do písomnej podoby a odovzdali do poštovej schránky alebo osobne do rúk Mariane Magerčiakovej. Po zozbieraní receptov bude vydaná kniha, ktorej cieľom bude zachovať tradičné recepty gazdiniek z našej obce pre budúce generácie. Vítané sú predovšetkým recepty, ktoré sa zachovali od našich starých mám. Na recept nezabudnite napísať svoje meno, priezvisko a číslo domu. Ďakujeme za ochotu a spoluprácu!

ZO ŽIVOTA MATERSKEJ ŠKOLY

V školskom roku 2011/2012 navštevuje materskú školu 28 detí, z toho 11 detí je pred vstupom do 1.ročníka ZŠ. Deti sú rozdelené do 2 tried. Počet pedagogických zamestnancov: 3, nepedagogických zamestnancov:1. Výchovu a vzdelávanie v MŠ uskutočňujeme podľa školského vzdelávacieho programu Bocianik / predprimárne vzdelávanie ISCED 0 /.

Naším cieľom je:

- rozvíjať a podporovať zdravé sebavedomie a sebaistotu detí, rozvíjať a podporovať jedinečnosť detí
- rozvíjať a podporovať schopnosti detí kooperovať v skupine
- rozvíjať u detí schopnosť prejavovať enviromentálne cítenie
- utvárať a rozvíjať národné povedomie detí prostredníctvom ľudovej slovesnosti
- rozvíjať u detí návyky súvisiace so zdravým životným štýlom
- pripraviť deti na vstup do ZŠ zo všetkých stránok - zámerne celostne rozvíjať osobnosť detí
- podporovať nadanie, osobnosť a záujmy každého dieťaťa

Aktivity MŠ v priebehu školského roka:

Výstava ovocia a zeleniny
 Šarkaniáda
 Mikulášska besiedka
 Posedenie pri stromčeku
 Návšteva 1.ročníka ZŠ
 Sánkovačka
 Fašiangový karneval
 Návšteva školskej a miestnej knižnice
 Dopravná výchova - návšteva dopravného ihriska
 Beseda s príslušníčkou policajného zboru
 Výstava prác s veľkonočnou tematikou
 Jarná turistická vychádzka
 Besiedka ku Dňu matiek
 MDD - Dni detskej radosti
 Výlet
 Rozlúčka s budúcimi prvákmi

MŠ sa zúčastňuje aj na aktivitách poriadaných ZŠ, napr. Beh o pohár starostu obce, divadelných predstavení a pod. Deti MŠ navštevujú záujmové krúžky: krúžok anglického jazyka, tanečný, výtvarný a tenisový krúžok. Európsky sociálny fond poskytol aj našej materskej škole IKT /informačno- komunikačné technológie/, ktoré napomáhajú k rozvíjaniu digitálnej gramotnosti detí.

V rámci projektu „Rekonštrukcia a modernizácia ZŠ s MŠ v Ľubeli“ bola uskutočnená výmena okien, zateplenie a vymalovanie priestorov MŠ. Je nám ľúto, že pre nedostatok finančných prostriedkov nebola zrealizovaná rekonštrukcia sociálneho zariadenia.

-Nadežda Bukovinská-

POVEDZME TO PO ĽUBEL'SKY

Habadej - veľa, mnoho
Habadúra - nešťastie, smola
Habarka - varecha na rozšľahanie
Hamba - hanba
Hámrik - kladivo
Hamuvať, zahamuvať - brzdiť, zabrzdíť
Handár - človek, ktorý robil zber starého šatstva
Hangár - jednoduchý prístrešok (napr. plátenný)
Haraburda - nepotrebná, nepoužiteľná vec
Hárešt - väzenie, väznica
Hegat' - drgať
Hnáty - kosti
Hočo - hocičo, všeličo
Hojda - hojdačka

Hokerlík, okerlík- jednoduchá stolička bez operadla
Hopkat'- sedieť
Horký- používa sa na spochybnenie povedaného alebo zdôraznenie opaku (napr. horký nie)
Horkýže- používa sa na spochybnenie niečoho (napr. ako náhrada spojenia „ale kdeže“)
Hotuvať- chystať, pripravovať (napr. hotuvať drevo)
Hôdor- časť humna- na poschodí
Hôsta- pichľavá burina (napr. v obilí)
Hrknúť- udrieť; tiež vo význame hrknúť si- vypiť si (alkohol)
Hrkútat'- štebotať, milo sa rozprávať
Hrnúť sa- niekam sa ponáhľať, bezohľadne tlačiť
Hrúza, hrúzu- veľa; tiež vo význame hrôza, nešťastie

-mm-

Dvojnásobné vyznamenanie pre MUDr. Hrbčovú

Čestnú striebornú medailu Henryho Dunanta získala v tomto roku okrem manželky prezidenta SR Silvie Gašparovičovej aj predsedníčka Územného spolku Liptov Slovenského Červeného kríža (SČK) v Liptovskom Mikuláši Elena Hrbčová, ktorá dlhé roky pôsobí v Miestnom spolku SČK v Ľubeli. Vyznamenanie im bolo odovzdané 5. mája 2011 v Zrkadlovej sieni Primaciálneho paláca v Bratislave za účasti ministra zdravotníctva Ivana Uhliarika a ďalších hostí. Záštitu nad podujatím prevzala predsedníčka vlády SR Iveta Radičová. Ocenených prijal vo svojom sídle aj prezident Ivan Gašparovič.

Čestná strieborná medaila Henryho Dunanta je najvyššie vyznamenanie SČK, ktoré udeľuje SČK od roku 1993 pri príležitosti Svetového dňa Červeného kríža a Červeného polmesiaca. Po prvýkrát sa tento deň slávil na celom svete 8.

mája 1948 - na výročie narodenia Henryho Dunanta - zakladateľa Červeného kríža a prvého nositeľa Nobelovej ceny za mier.

Striebornou medailou Henryho Dunanta ocenil Elenu Hrbčovú aj primátor mesta Liptovský Mikuláš Alexander Slafkovský za jej dlhoročnú dobrovoľnícku prácu. Elena Hrbčová je predsedníčkou Územného spolku Liptov SČK v Liptovskom Mikuláši už osemnásť rokov. Medzi významné aktivity SČK v regióne Liptov patrí aj organizovanie kurzov prvej pomoci, opatrovateľských kurzov, poskytovanie opatrovateľských služieb či získavanie dobrovoľných darcov krvi.

-mm-

pokračovanie zo str. 2 >>

Spevnené plochy

- užívanie verejných priestranstiev, preprava nákladov + verejné platené parkovisko, chodníky, verejné zhromaždenia, čistenie trávnikov

Nehnutelnosti

- udržiavacie práce

Chov a držanie domácich a úžitkových zvierat

- úvodné ustanovenia a pojmy, všeobecné ustanovenia, podmienky chovu a držania zvierat, oslobodenie, chov včiel, chov holubov, spoločné ustanovenia

Sankcie

- zákon o obecnom zriadení, zákon o priestupkoch 372/90Zb.

-Bc. Peter Slavkovský-

Únia žien Slovenska v Ľubeli Vás pozýva

na

KATARÍNSKU ZÁBAVU

dňa **26.11.2011** o 19,30 hod do KD v Ľubeli.

Do tanca bude hrať: DJ RIKO

Predpredaj vstupeniek je na OÚ v Ľubeli.

Všetkých Vás srdečne pozývame!

UDALOSTI... ..nedávno minulé

Tradičný deň matiek

Predvečer tohtoročného Dňa matiek patrilo v Lubeli výročnej členskej schôdzi Únie žien Slovenska. 7. mája 2011 sa v kultúrnom dome sa tradične stretli matky a ženy z Lubele, aby v príjemnej atmosfére zhodnotili svoju činnosť za uplynulý rok a pripomenuli si aj svoj sviatok. Takmer všetky obsadené miesta pri slávnostne prestretom stole svedčili o záujme žien nielen o „oslavu“ ich sviatku, ale aj o aktivity organizácie združujúcej tú nežnejšiu časť obyvateľov obce. Príjemnú atmosféru posedenia znásobili kultúrnym programom žiaci ZŠ s MŠ v Lubeli, Ján Karel a folklórny súbor Chabenec z Dúbravy. Počas oficiálnej časti schôdze boli predsedníčkou Vierkou Bubniakovou prezentované činnosti a hospodárenie organizácie a predložený plán práce na nasledujúce obdobie. Pri príležitosti Dňa matiek bola odovzdaná kytica najstaršej členke pani Eve Lúčanovej, ktorá bola zároveň aj poďakovaním za jej doterajšiu činnosť. Schôdzu svojou účasťou poctila aj predsedníčka Krajskej organizácie Únie žien Slovenska pani Alena Kuniaková. Vo svojom príhovore poukázala na celoživotné vzdelávanie žien, zdravý životný štýl, prevenciu onkologických a srdcovocievnych ochorení a duševnú hygienu. Prítomné ženy pozdravili aj hostia, ktorí sa schôdze zúčastnili, a to starosta obce PhDr. Milan Kubík a MUDr. Elena Hrbčová, ktorí vo svojich slávnostných príhovoroch vyzdvihli

predovšetkým dôležité a nenahraditeľné postavenie matky v živote každého človeka. Po slávnostnej a zároveň oficiálnej časti schôdze nasledovala neformálna časť. Táto bola príležitosťou pre osobné stretnutia a rozhovory žien, pre ktoré bola účasť na schôdzi spoločenskou záležitosťou. Ženy do svojich domovov odchádzali s pocitom príjemne prežitého večera a priáním ďalšieho aktívneho obdobia celej organizácie. Predsedníčka Únie žien Slovenska v Lubeli Vierka Bubniaková adresuje všetkým mamám a ženám pri príležitosti Dňa matiek toto prianie: *„Milé naše mamičky, ženy! Prívlastky pracovitá, kamarátska, starostlivá, trpezlivá, obetavá, láskavá, milujúca, odpúšťajúca a oddaná nepatria len mamičkám, ale všetkým ženám. Pri príležitosti krásneho sviatku mi dovoľte, aby som Vám všetkým zažela predovšetkým pevné zdravie. Aby ste v tento deň, ale aj v ďalších nastávajúcich dňoch vášho života mali čo najmenej problémov, chvíľ bolesti a smútku, aby vás pohoda, porozumenie a láska sprevádzali na každom kroku!“*

-mm-

1. ročník turnaja žiakov Školského klubu detí v halovom futbale

Horúce piatkové popoludnie (27.5.2011) v Lubeli rušili hlasné výkriky a skandovanie detí školských klubov z Lubele, Dúbravy a Partizánskej Lupče, ktoré sa stretli v telocvični Základnej školy na 1. ročníku súťaže ŠKD v halovom futbale. Športové podujatie zorganizoval ŠKD pri ZŠ s MŠ a Miestny odbor Matice slovenskej v Lubeli. Športové podujatie otvorila Mgr. Anna Karelová, ktorá bola gestorom spomínaného turnaja, privítala všetky deti, pani vychovávateľky Janku Bartanusovú, Danku Vrbenskú, Martušku Griešovú. Podujatie pozdravil aj starosta obce PhDr. Milan Kubík, ktorý všetkým prítomným zažela príjemné športové vyžitie a predseda MO MS v Lubeli Ing. Erik Gemzický, PhD., ktorý podujatie otvoril slovami: *"Som rád, že pani vychovávateľka Karelová toto podujatie pripravila a že aj náš Miestny odbor Matice slovenskej sa spolupodieľa na tejto akcii,*

ktorá bude mať, dúfam, aj pokračovanie v ďalších rokoch. Matica slovenská bude vždy podporovať podobné aktivity, veď naše deti a mládež sú budúcnosť nášho národa. Prajem, aby toto podujatie bolo vydarené a prežili ste všetci krásny koniec týždňa." Po oficiálnom úvode začalo futbalové zápolenie, ktoré svojim oduševnením, chuťou malých hráčov hrať a vyhrať strhlo všetkých prítomných ku skandovaniu a povzbudzovaniu svojho družstva. Úlohu rozhodcu zvládla pani vychovávateľka Anna Karelová a úlohu fotografa Eva Jančiová. Pri záverečnom vyhlásení poradia družstiev, odovzdania cien, ktoré zabezpečil MO MS v Lubeli, všetci zúčastnení vyjadrili s podujatím spokojnosť a prísľub účasti na 2. ročníku súťaže. Aj organizátori podujatia boli spokojní, že do bodky naplnili cieľ podujatia zameraný na rozvoj športových aktivít detí a správneho trávenia voľného času detí v čase mimo vyučovania.

-Mgr. Anna Karelová-

Slávnosť prvého svätého prijímania

Mesiac máj je v našej farnosti už tradične spojený aj so slávnosťou prvého svätého prijímania. 22. mája 2011 prijalo túto sviatosť z rúk správcu farnosti vdp. Ladislava Čurillu celkom 12 detí, z toho 4 z našej obce.

-mm-

MDD v Základnej škole s materskou školou

Aj v našej Základnej škole s Materskou školou bol pre deti, nielen zo školského klubu detí, pripravený zaujímavý program - hokej, kolky, basketbal, kreslenie piktogramu a na školskom dvore sa "diskotékovalo". Pre víťazov súťaží boli pripravené aj odmeny - lízatka a ceruzky. Dňa 1. 6. 2011 sa Únia žien Slovenska v zastúpení pani Magdy Oravcovej, pani Gabiky Kanderovej a pani Mariky Novákovej vybrala do ZŠ s MŠ v Ľubeli, aby poblahoželali deťom z materskej školy k ich sviatku. Samozrejme detičky mali pripravený program po ktorom sa im odovzdali hračky a sladkosti, z ktorých mali veľkú radosť. Ako každý rok aj členky Červeného kríža prišli pozdraviť deti k ich sviatku, samozrejme ani pani Majka Kubíková a pani Majka Húleková neprišli naprázdno. Keď vidíte tie rozžiarené očka a štrbavé úsmevy, tak to stojí zato...

-Marika Nováková, Mgr. Anna Karelová-

Obecné zastupiteľstvo na brigáde

Starosta obce a poslanci Obecného zastupiteľstva v Ľubeli sa v piatok 24. júna 2011 stretli na brigáde pri vypíľovaní stromov pri ceste v miestnej časti Váha. Okrem starostu Milana Kubíka a poslancov Erika Gemzického, Jána Ferianca, Adriana Kališa, Branislava Kubíka, Mariany Magerčiakovej a Jozefa Urbana sa brigády zúčastnili aj Jozef Oško, Lubomír Dzúrik st. a Ondrej Jaško. Vypílenie stromov na Váhe je nevyhnutnou súčasťou úpravy, resp. prehlbovania kanála pri ceste, ktoré sa nedávno uskutočnilo.

Starosta a poslanci okrem iného navrhli zrealizovať úpravu priestranstva pri autobusovej zastávke na Váhe, kde sú preložené kontajnery na separovaný odpad z vedľajšej ulice, a tiež sa plánuje úprava bývalého parku na Váhe.

-mm-

Detský tábor Kalokagatia

V dňoch 11. - 15.7.2011 ŠKD pri ZŠ s MŠ a Miestny odbor Matice slovenskej v Ľubeli zorganizovali denný detský tábor Kalokagatia - harmónia tela, rozumu a charakteru. Deti si počas týždňa rozvíjali svoje športové, spoločenské a kultúrne zručnosti. Ďakujeme všetkým, ktorí pomohli organizačne a sponzorsky. Všetci zúčastnení sa tešia na druhý ročník Kalokagatie 2012.

-Mgr. Anna Karelová-

Počasié prialo, Ľubel'a v nedeľu 10. júla žila futbalom

Susedná Dúbrava, Partizánska Ľupča, Svätý Kríž, ale aj domáca Ľubel'a v nedeľu 10. júla 2011 ovládli futbalové ihrisko v Ľubeli.

Konal sa totiž futbalový turnaj o Pohár starostu obce. Program sa začal o 10:00 hodine zápasom starých pánov v dueli so starými pápmi z Lúčok. V tomto dueli padol najväčší počet

gólov turnaja a starí páni z Ľubele, ktorých do vyšších výkonov motivoval Ján Bubniak, vyhrali 5:3. Potom už nasledovali zápasy

A mužstiev z okolitých obcí. V prvom zápase prehrala domáca Ľubel'a nad Partizánskou Ľupčou 0:1 a tak sa dostala do hry o 3. miesto proti Svätému Krížu, ktorý s Dúbravou hral nerozhodne 0:0 a podľahol jej až po strelách z pokutového kopu. Tretie miesto "Áčko" Ľubele pod vedením trénera Rastislava Martoňa dosiahlo a zdolalo spomínaný Svätý Kríž v pomere 3:0. Značná divácka kulisa si od 18:00 hodiny pozrela zápas o prvé miesto medzi Partizánskou Ľupčou a Dúbravou. Zápas mal zaujímavý priebeh, v ktorom si hráči Dúbravy neurdzali polčasové vedenie o dva góly a zápas sa nakoniec skončil remízou 2:2. Nasledoval teda jedenástkový rozstrel. Po nervózných a nepremených strelách hráčov Dúbravy nakoniec víťazný pohár putoval do Partizánskej Ľupče a odovzdal ho víťaznému tímu starosta obce Ľubel'a pán Milan Kubík. Organizátori turnaja pre hráčov, ale aj divákov pripravili občerstvenie - guláš s haluškami, grilovanú klobásu, ale aj mäso s kapustou. Taktiež počas prestávky finálového zápasu bolo žrebovanie tomboly, o ktorej nám povedal predseda Obecného futbalového klubu Ľubel'a pán Adam Šimo: "Prvé dve ceny sú lukratívne, je to prelet nad liptovskou kotlinou, ktorý ponúkol pán Toma a elektrický gril od starostu obce. A potom sú pripravené vecné ceny v počte asi 35 až 40 cien." A aké sú vyhliadky na najbližšiu futbalovú sezónu, kde Ľubel'a bude hrať najvyššiu okresnú súťaž? "Jednoznačne chceme udržať Ľubel'u v najvyššej futbalovej okresnej súťaži a verím, že sa nám to spolu s celým výborom aj podarí," dodáva pán Adam Šimo.

-eg-

3. ročník divadelného festivalu Ľubel'aFest 2011

Tretí ročník Ľubel'aFestu sa uskutočnil cez víkend od 15. júla do 17. júla v Kultúrnom dome v Ľubeli. Do našej obce prišli divadelné súbory z celého Slovenska. Návštevníci sa mohli naplno ponoriť do atmosféry divadelného sveta. Spektrum divadiel bolo dostatočne široké, aby si každý si v programe našiel to, čo chcel. Prvý deň divadelného festivalu sa začal netradične - tradične. Folklórna skupina Chabenec z Dúbravy sa postarala o sprievod obcou, no ani potom ľudové slovo a pieseň nezanikli. Pásmo slovenskej poézie v podaní Klubu odboru mladých matičiarov z Liptovského Mikuláša bolo pretkávané mocnými mužskými a ťahavými ženskými hlasmi zo spomínanej skupiny Chabenec. Zaujímavé spestrenie pre divákov bolo premietanie videoprojekcie zo súkromia organizátorov. Videli sme záznam z oslavy narodenín divadelníkov, 6 krát 50 rokov. Na otvorení festivalu boli prítomní skoro všetci predstavitelia súborov. Predslov patrilo starostovi obce Milanovi Kubíkovi a predsedníčke Ľubel'ského

ochotníckeho divadla Márii Oškovej, ktorá slávnostne celú akciu otvorila. Celý čas programom sprevádzal moderátor Erik Gemzický. Vyvrcholením dňa bolo vystúpenie Celkom malého divadla Žemberovce. Predstavili sa nám s hrou Návšteva mladej dámy, s komédiou, ktorá získala v ich podaní Zlatého gunára v kategórii divadlo na festivale Kremnické gagy. Svojím umením získať si diváka oslovili každého, kto sa na nich pozeral. Divadlo s

prepracovanými pohybmi, dokonalou prácou s hlasom, brilantnými hereckými výkonmi a láskavým humorom patrí k špičke ochotníckych divadiel a svoju pozíciu ešte utvrdilo. Piatkový večer ukončilo posedenie pri hudbe s divadelníkmi a spoločné predávanie javiskových skúseností, ktoré budú určite k osuhu pre všetkých zúčastnených. Sobota, hlavný deň programu, bola spestrená i predstavením pre najmenších

divákov. Detský Divadelný súbor Rozmajrín zo Smrečian nás zaviedol do včelieho úľa s predstavením Včielka Bzučalka. Deti svojím výkonom na javisku dokázali zaujať nie len rovesníkov, ale aj dospelých. Družobný súbor Divadlo na kolene Častá, ukázal Liptákom ústrižky zo života na Dolniakoch. Historiky spod častofskej veže I. bolo typickým divadlom regionálnej ľudovej slovesnosti, ktoré dokázalo upútať. Pravdivosť každého príbehu bola potvrdená ich autorom pánom Minárikom Častovským. Hriňovské divadlo sme mali v Lubeľi možnosť vidieť po prvý raz. Postavili sa pred nás s hrou od Stana Štepku, Bátorička. Pre mnohých divákov netradičná inscenácia bez výrazného deja s množstvom replík, slovných hračiek, či narážok bola typickým dielom spisovateľa z Radošinej. Svojský humor však dokázal zaujať a herci sa tešili z búrlivého potlesku. V nedeľu sme sa rozlúčili s členmi súborov a všetci organizátori si išli zaslúžene odpočinúť. Na záver musíme konštatovať, že tretí ročník LubeľFestu ponúkol všetkým hlboký kultúrny zážitok. Ide o jediný divadelný festival v Liptove tohto charakteru a rozhodne nie je ľahké podujat' sa na jeho organizovanie. Preto klobúk dole pred tými, čo sa na to odhodlali. Iba silný kolektív dokáže prekonať problémy súvisiace s takou masívnou akciou. Veríme, že odhodlanie organizátorov vydrží a na budúci rok budem môcť opäť vidieť v akcii súbory z celého Slovenska.

-pgh-

Vatra zvrchovanosti sa rozohorela aj v Lubeľi

Aj v tomto roku bola nad obcou Lubeľa zapálená Vatra zvrchovanosti pri príležitosti 19. výročia vyhlásenia Deklarácie Slovenskej národnej rady o zvrchovanosti Slovenskej republiky. Spoluorganizátormi podujatia boli Okresná rada SNS v Liptovskom Mikuláši a Miestny odbor Matice Slovenskej v Lubeľi za podpory Obce Lubeľa a Spoločenstva bývalých urbárikov v Lubeľi. 4. ročník Vetry zvrchovanosti v Lubeľi konanej 23. júla 2011 tradične v ovocinárskej záhrade mal

bohatý kultúrny a športový program. Oficiálnej časti programu predchádzal futbalový zápas SNS verzus Starí páni z Lubele so začiatkom o 17. hodine. Po ukončení zápasu s konečným výsledkom 2:1 v prospech SNS sa zúčastnení presunuli z ihriska do lokality ovocinárskej záhrady, kde sa o 20. hodine začal program, ktorého vyvrcholením bolo zapálenie vatre. Na úvod programu odzneli básne v podaní Lucii Dzurecovej, Adriany Kubíkovej a jej syna Antona, následne Erik Gemzický prečítal text Vyhlásenia deklarácie o

zvrchovanosti Slovenskej republiky zo 17. júla 1992. Potom nasledovali slávnostné príhovory starostu obce Lubeľa Milana Kubíka, predsedu Krajskej rady SNS a poslanca VÚC v Žiline Milana Friča, predsedu Okresnej rady SNS v Liptovskom Mikuláši Rudolfa Urbanoviča, riaditeľa Domu Matice slovenskej v Liptovskom Mikuláši Milana Stromku a tajomníka Miestneho odboru Matice slovenskej v Lubeľi Petra G. Hrbatého. Ťažiskom prezentovaných príhovorov bolo apelovanie na národnú hrdosť Slovákov a udržiavanie našich národných tradícií. Oficiálny program uzavreli piesne v podaní členov miestneho spevokolu. Všetci prítomní sa presunuli po improvizovaných schodíkoch k vatre, ktorú počas celého sobotného

dopoludnia budovala partia chlapov z Lubele a okolitých obcí. Tóny slovenskej hymny boli tým správnym signálom pre zapálenie Vetry zvrchovanosti a prítomní

mohli s nadšením sledovať jasné plamene a stúpajúci dym nad našou obcou. Úžasnú atmosféru umocňoval aj spev národne ladených piesní v podaní členov spevokolu, ako aj pozdravy zo vzdušného priestoru v podobe preletov lietadla pilotovaného Miroslavom Tomom ponad vatru. Svetielkujúce plamene vatre nad Lubeľou sprevádzali do neskorých nočných hodín aj ďalšiu časť podujatia - posedenie pri chutnom guláši a vínku, ktorú spríjemňovala hudba nielen na počúvanie, ale aj na tanec. O občerstvenie a hudbu sa postarali členovia

Miestneho odboru Matice slovenskej s pomocou technikov Lubeľského ochotníckeho divadla. Národne ladenú atmosféru podujatia umocňovali členky Miestneho odboru Matice slovenskej, ktoré prítomných vítali a zabezpečovali obsluhu v ľudových krojoch. Organizátori podujatia už dnes pozývajú nielen občanov Lubele na budúcoročné zapálenie vatre pri príležitosti 20. výročia vyhlásenia Deklarácie o zvrchovanosti SR.

-mm-

Tradičný detský letný tábor

Letné obdobie - to sú aj prázdninové aktivity detí. Jednou z nich bol aj tento rok tradičný detský letný tábor. Jeho hlavnou organizátorkou je už po niekoľko rokov MUDr. Elena Hrbčová, ktorá každoročne tábor organizuje na počesť nebohého vdp. Michala Štanga - zakladateľa tradície detských táborov, v ktorých Elena Hrbčová pokračuje. Deti nielen z našej obce mali možnosť zúčastniť sa tohtoročného tábora v termíne od 31. júla do 6. augusta v krásnom prostredí relaxačného zariadenia v Mlynčekoch (okres Kežmarok). Zariadenie spravuje Územný spolok Slovenského Červeného kríža Liptov so sídlom v Liptovskom Mikuláši a práve v spolupráci s ním bol detský tábor už po tretíkrát aj organizovaný. Približne 60 detí si počas pobytu v tábore vychutnávalo nielen krásne prostredie, ale aj množstvo zaujímavých aktivít, ktoré boli zamerané v súlade s princípmi Slovenského Červeného kríža. Tábory sa však ťažiskovo nesú v kresťanskom duchu a deti počas ich pobytu v tohtoročnom tábore poctili svojou návštevou aj správca našej farnosti vdp. Ladislav Čurilla, ktorý odslúžil svätú omšu.

-mm-

Na Viackove osadili pamätnú tabuľku

Približne pred rokom bola v obci Lubela obnovená činnosť Matice slovenskej. Jednou z palety akcií sa stal aj Výstup na Viackov, kopec blízky mnohým obyvateľom našej dediny. V nasledujúcich pár riadkoch sa spoločne ponoríme do atmosféry panujúcej na tomto podujatí. V nedeľu 7. 8. 2011 o ôsmej hodine sa členovia Miestneho odboru

slovenskej stretli pred Kultúrnym domom v Lubeli, odkiaľ sa následne presunuli pod spomínaný kopec Viackov. Skupina matičiárov na čele s ich predsedom Erikom Gemzickým, spolu s podpredsedníčkou Annou Karelovou, tajomníkom Petrom G. Hrbatým sa svižným tempom vybrala na vrchol. Chlapi na svojich pleciach niesli „drúk“, drevený kôl so schránkou na vrcholovú knihu a pamätnú tabuľku. O jeho zhotovenie sa postaral Pavol Kubík a o bezpečné vynesenie na Viackov členovia organizácie Ján Ferienc, Stanislav Morong, ale aj mladí nadšenci Jakub Húlek a Šimon Kandra. Na kopci zúčastnených čakal Peter Hrbatý st., ktorý pripravil všetko potrebné pre príchod hlavnej skupiny. Neskôr sa k matičiárom pripojili aj členovia Turistického oddielu TuristClub Lubela. Po náročnom výstupe bol na vrchole osadený spomínaný kôl, svoje príhovory prednieslo už spomínané predsedníctvo MO MS v Lubeli. Následne sa všetci zúčastnení zapísali do vrcholovej knihy a akcia sa niesla v uvoľnenej, priateľskej atmosfére pri opekačke. Po zaslúženom oddychu sa celá skupina vybrala naspäť do rodnej obce, kde zhodnotili výstup. Možno sa pýtate prečo sa práve matičiari rozhodli usporiadať akciu turistického charakteru. A prečo práve tento dátum? Odpoveď je jednoduchšia, ako sa na prvý pohľad môže zdať. Udialo sa to Na počesť synom národa, ktorí 9. 8. 1944 odišli do hôr, aby bránili svoj národ, česť a presvedčenie proti fašistickým okupantom. Boli to práve muži z Lubele pod vedením Petra Kubíka, ktorí sa odhodlali opustiť domovy a vydať sa do rúk osudu, do neistoty. Následne muži a ženy aj z iných dedín odchádzali hromadne do hôr bojovať proti nacistom. Na záver by sme radi dodali, že akcia takéhoto charakteru je prvou v našej obci a je potrebné, aby jej tradícia nezankla. Spomenúť si na našich predkov je povinnosťou každého človeka a my nie sme výnimkou. Iba tak, že nezabudneme na statočné činy minulosti, môžeme slávou posvätiť mená tých, ktorí ich vykonali. Ak sa chcete navštíviť miesto, ktoré je spomienkou na ľudí, čo prekonalí strach a našli v sebe odvahu bojovať, pamätná tabuľa na vrchu Viackov vám na spomínané udalosti poukáže.

-pgh-

3. ročník súťaže vo varení gulášu

Únia žien Slovenska v Lubeli dňa 27. 8. 2011 už tretí rok zorganizovala Súťaž vo varení gulášu o „Putovnú varechu starostu obce“. Na miestnom ihrisku sa o 11:00 hodine zoradili súťažiaci a predsedníčka usporiadateľskej organizácie Viera Bubniaková, spolu so starostom obce Milanom Kubíkom, privítala zúčastnených, slávnostne otvorila akciu a vyzvala družstvá, aby sa pustili do prípravy a varenia gulášov. Gulášníci sa potom už nenechali zahanbiť a s oduševnením zahájili prácu. So súťažným číslom 3 sa prišli predstaviť členovia Miestneho odboru Matice Slovenskej v Lubeli, ktorí so slovenským znakom na hrudi a veľkým oduševnením pripravili gulášu ako pre regiment. Hneď vedľa, pod číslom 4, súťažil jediný mimo-lubelský tím, hlavný kuchár pán Vincent Vyšňan prekvapil porotu gulášom s netradičného mäsa, z medveďa. Ani Poľovnícke združenie Viackov nestálo bokom a tiež sa blykli kulinárskym umením, ich súťažné číslo bolo päť. Nezabudneme ani na organizátorov. Únia žien Slovenska v Lubeli, s číslom 6, bojovala

mocne na poli prevažne mužskej konkurencie a ženy sa nenechali zahanbiť. Guláš sa viaže k turistike a preto nesmeli chýbať ani turisti. TuristClub Lubela zostavil veľmi početné družstvo a statočne so svojím číslom osem hájili dobré meno organizácie. Ale najlepším zo všetkých gulášnikov sa podľa poroty stal tím číslo sedem. Tibor Oško s Luciou Batizovou už druhý rok obhájili svoje prvenstvo. Ich gulášové dielo bolo v skutku zaujímavým a podľa všetkého aj najlepším. Opäť im bola odovzdaná „Putovná varecha starostu obce“ priamo z rúk starostu.

Následne svojimi podpismi na rukováti varechy spečatili svoje víťazstvo. No i ostatní súťažiaci sa nemajú za čo hanbiť, už len svojou účasťou sa zaradili medzi víťazov. Okorenením dňa bola súťaž v držaní piva, o prvé miesto sa delili Tibor Oško a Vincent Vyšňan. Veríme, že tretím ročníkom tradícia varenia gulášu nezostane len v našich spomienkach. Dúfame, že sa o rok môžeme tešiť opäť na priateľskú atmosféru a spoločnosť dobrých ľudí, ktorí sa budú zvrtať s varechami pri kotlíkoch pokrmu zvaného guláš.

-pgh-

Lubel'a si pripomenula 67. výročie SNP

Na čestnom mieste v centre obce, kde sa občania Lubele rozhodli pred desiatkami rokov postaviť pamätník tým z nich, ktorí v rokoch druhej svetovej vojny pochopili význam Slovenského národného povstania, no nemali to šťastie vrátiť sa domov z povstaleckého frontu, táborov v horách, či zajateckých táborov živí, si v nedeľu 29. augusta 2011 vedenie obce, pozvaní hostia, riaditeľstvo ZŠ s MŠ v Lubeli, priami účastníci povstania, predstavitelia spoločenských organizácií ako aj niekoľko ďalších občanov uctilo pamiatku rodákov, ktorých mená zostali zvečnené v kameni. Každé pietne podujatie podobného charakteru je dnes konfrontované nielen s cieľenými politickými, mediálnymi atakmi, ale aj nezáujmom a ignoráciou značnej časti obyvateľov našej vlasti. Žiaľ, aj v Lubeli, kde sa k povstaniu, ešte pred jeho oficiálnym vyhlásením, pridala veľká skupina občanov, je účasť na tomto akte rok od roku nižšia. Toto naše správanie a konanie je analógiou situácie slovenskej spoločnosti v roku 1944. Rovnako ako dnes aj vtedy menšina Slovákov, a to nielen z radov politických strán, ktoré na presadenie svojich zámerov potrebovali za partnera niekoho z rozhodujúcich hráčov svetovej politiky, ale aj časť bežných občanov si pochvalovala relatívne kludný život a ekonomickú prosperitu, v dobe keď iné národy bojovali o holú existenciu. Platilo sa celkom výhodne, stačilo obetovať národnú hrdosť a slovenských vojakov, ktorí mali garantovať nedotknuteľnosť dedovizne poskytnúť v prospech agresora. V prospech cudzej expanzie, na ktorej nám bolo umožnené vo vyčlenenom rozsahu ekonomicky profitovať. Väčší krajec chleba a niekoľko prikúpených metrov role neboli však meradlom spokojnosti pre všetkých občanov Lubele. Určite nie pre rodiny, ktoré sadali k väčšiemu hrncu ako pred vojnou, ale bez otcov a synov na východnom fronte, s obavami o ich životy. Tí, ktorí potrebovali svoj život naplniť aj o dimenziu nemajetkového charakteru, ktorí chceli obstáť aj v konfrontácii so svojimi morálnymi princípmi, životnými zásadami a vnútornými hodnotami, nepodľahli mediálnemu politickému a hodnotovému balastu, ani konzumne orientovanej verejnej mienke. S hrdosťou dnes môžeme medzi nich zaradiť nielen tých Slovákov, Slovenky a cudzincov, ktorých mená sú vytesané na pamiatku v kameni po celej našej vlasti, ale aj rodákov z Lubele, príslušníkov rodín Budveselovcov, Hazuchovcov, Jančiovcov, Kubikovcov, Pustajovcov, Švecovcov, ktorým povstanie vzalo to najcennejšie, zároveň nezabúdajúc na tých, ktorým osud doprial živým naplniť túto dejinnú misiu a vrátiť sa domov s menšími či väčšími ranami na tele a nie zriedka aj na duši. O to bolestivejšie je sledovať, že na takomto podujatí absentovali potomkovia obetí práve z rodín, ktorí by mali byť oprávnené hrdí na to, že ich starí a prastarí rodičia sa odhodlali k niečomu, na čo v tej dobe nenašli odvahu príslušníci oveľa väčších a sebavedomejších národov. Polemiky o príčinách a dôležitosti Slovenského národného povstania, nevedie vo svete nik, okrem nás samých. Všetky naozaj historicky zrelé a vyspelé národy sa s hrdosťou hlásia k participácii svojich občanov na SNP, bez toho aby skúmali ich politickú príslušnosť, sociálny pôvod, či pohnútky. Jednoducho im preukazujú úctu a česť ako občanom, ktorí sa dokázali správne orientovať v spleťtých dimenziách vojny a zapojili sa do antifašistického boja tam, kde na to bola možnosť a podmienky. Budme hrdí na to, že to bolo práve na Slovensku, v nízkotatranských dolinách. Nebojme sa povedať, že to neboli len naši muži, ale aj starci, ženy a deti z Lubele, vďaka ktorým prežili povstaleckú zimu na Blatách, Viackove, pod Chabencom nielen rodáci, ale aj bojovníci iných národov a národností, ktorých vojna zavliekla do liptovských hôr. Nedopusťme aby sa, kvôli niekoľkým do seba zahľadeným krikľúňom, podarilo vyškrtnúť z kníh dejepisu pravdu o počine, ktorý vďaka z historického hľadiska malichernostiam, schováva pred sebou a pred svetom. Ak chceme veriť vo vlastnú svojbytnosť a perspektívu musíme zároveň veriť v povstanie, ktoré z malého, servilného národa urobilo národ sebavedomý a veľký. Verím, že takto dokážeme SNP vnímať aj my, aby sme si mohli povedať, že patríme nie medzi pubertálne, ale zrelé národy sveta a Európy.

-Ing. Stanislav Morong, PhD.-

Vydáva: Obecný úrad v Lubeli Redakčná rada: PhDr. Milan Kubík, Ing. Erik Gemzický, PhD. (predseda), PhDr. Bc. Mariana Magerčiaková, PhD., Mgr. Jana Mlynarčíková, Peter G. Hrbatý. Tlač: TELEM K&M, a.s. Liptovský Mikuláš. Vyšlo v novembri 2011. Distribúcia vlastná.